

Aleja spominov in tovarištva

Okrog 4500 lip, jelš, topolov, hrastov in drugih vrst drevja naj bi po idejnem projektu delovne skupine treh študentov Franca Kastelica in Jožeta Štoka ter Janeza Laha (še pred kratkim v.d. sekretarja mestne konference ZMS Ljubljane) leta 1975 obkrožalo Ljubljano. Vsa ta drevesa naj bi tvorila več kot 36 km dolgo Alejo spominov in tovarištva, ki bo spominjala na najtežje dni našega mesta, zaradi katerih je Ljubljana dobila spoštljivo ime — mesto heroj kot edino mesto v Jugoslaviji za genialno organizacijo odpora proti sovražniku in domačim izdajalcem v času NOB.

AST pomeni dejansko obujanje tradicij NOB in ljudske revolucije, je pomemben element vzgoje in izobraževanja, del priprav na splošni ljudski odpor, nov rekreacijski objekt in ne navsezadnje nova, mlada, zelena pljuča Ljubljane.

Prva zamisel za akcijo se je pojavila leta 1961, ko so ljubljanske delovne organizacije postavile ob nekdanji okupacijski žici okrog Ljubljane 102 spominska kamna in šest spomenikov, nad katerimi so pionirski odredi ljubljanskih osnovnih šol prevzeli simboličen patronat. Da je bil ta patronat res simboličen, je pokazal pregled načrtane trase s strani Zavoda za spominsko varstvo in odbora za pohod ob žici okupirane Ljubljane, ko so ugotovili, da je le-ta na mnogih koncih zelo zanemarjena, s kupi smeti, porasla z grmovjem in pokrita z raznim gradbenim materialom.

Na podlagi teh ugotovitev je leta 1968 izšel odlok o zaščiti spominskih kamnov, spomenikov in trase v višini 20–50 m in prepovedi kakršnegakoli zidanja na njej. Vendar je žalostna resnica, da odloke sicer sprejemamo, a ne izvršujemo, saj je že ponovni pregled trase leto dni pozneje po sprejetju odloka pokazal, da je trasa marsikje stisnjena med nove stanovanjske bloke, da nekaj zgradb stoji tik ob kamnih, da je bilo zaradi novogradenj nekaj kamnov tudi nasilno odstranjenih, da je trasa silno zanemarjena.

Leta 1972 so se na mestni konferenci ZMS Ljubljana odločili, da poskušajo rešiti, kar se rešiti da.

Nastali so načrti, ki so bili na vpogled občanom in so povsod našli na zelo ugoden sprejem. Akcija je tekla naprej pri mestni konferenci SZDL. Pri njenem odboru za razvijanje revolucionarnih tradicij NOB so ustanovili poseben odbor za izgradnjo Aleje spominov in tovarištva. Akcija je našla na vso moralno podporo družbenopolitičnih organizacij in skupnosti. Ko bi mladinske delovne brigade morale začeti z izgradnjo, pa se je ustavilo, ker — denarja ni. Člani delovne skupnosti in OK ZMS v Ljubljani, ki bodo vodile neposredno delo ljubljanske mladine pri gradnji Aleje spominov, pa vendar upajo, da bodo družbenopolitične organizacije in posamezne občinske skupščine poleg že toliko opevane moralne podpore nudile tudi potrebno finančno pomoč za osnovne potrebe mladinskih delovnih brigad, kot je orodje in gradbeni material ter prehrana brigadirjev. Morda bomo lahko tako mladi ljubljanci podarili leta 1975, ob tridesetletnici osvoboditve, našemu mestu, Ljubljani veliko sprehajališče z vrsto rekreacijskih objektov — športna IGRISČA, TRIM STEŽE, KANU KLUBE s kopaljšči in novo zeleno površino parkov in drevje.

In kako bomo mladi iz naše občine sodelovali pri izgradnji

Aleje spominov in tovarištva glede na to, da sama trasa ne poteka na območju občine? Na seji predsedstva OK ZMS Ljubljana-Center smo sklenili, da akcijo izgradnje Aleje v celoti podpremo in se vanjo vključimo na solidarnostnem principu ter skupaj z ostalimi mladinci iz Ljubljane dejansko obujamo tradicije NOB in ljudske revolucije, se ob tem izobražujemo in prijetno združujemo s koristnim. Glede na rok — maj 1975, tridesetletnica osvoboditve Ljubljane — smo se mladi Ljubljane skupaj z Zavodom za šolstvo odločili, da organiziramo delo na trasi vsak dan v letu glede na vremenske razmere. Tako nas bo na trasi vsak dan okoli 150 mladih ljubljancev oblečenih v brigadirske uniforme veselo prekopavalo zemljo, urejalo okolico, zasajalo drevje in ob pesmi obujalo spomine na najtežje dni našega mesta.

Zavedamo se, da sami ne bomo uspeli, da je nujna potrebna usklajena akcija družbenopolitičnih organizacij mesta, da končno ob tridesetletnici osvoboditve damo najlepše priznanje padlim za našo svobodo z lepim rekreacijskim centrom okoli Ljubljane. Poleg tega pa bomo z objektom, postavljenim v spomin na herojske dni, povrnilij sijaj, saj je ponekod, iz nespoštovanja in malomarnosti že skoraj izbledel.

Kot vsaka akcija tudi ta ošromno stane in sklad pri MK ZKS Ljubljana je skoraj prazen, saj je v njem le 1000 din. Kot eden izmed soorganizatorjev akcije upamo, da bodo delovne organizacije, ki so prevzele skrbništvo nad določenim kamnom, končno le poskrbele za ureditev okolice in marsikje tudi postavitev samega kamna. Na žalost tudi delovne organizacije iz naše občine niso izjeme. Poleg finančnih težav se borimo tudi s čisto osnovnimi problemi, kot so orodje, prehrana, baraka za orodje, brigadirska oblačila, prevozi itd. Skratka, težav je dovolj, zaupanja v moralne in politične podpore posameznikov in organizacij je dovolj, čeprav se zanašamo vedno bolj le na svoje delo. Upam, da bodo ta naša prizadevanja končno le obrodila sadove na našem prvem delovišču na Golovcu. Nasvidenje torej na Golovcu.

ALEK KAPUS

Pot v likvidacijo

»Slavonija-commerce« iz Osijeka, točneje rečeno njen poslovni center na Poljanski 6, je zabredel v zgube (461.614 din), od 1. januarja dejansko ne dela več, v njem je zaposlen samo v.d. direktor Peter Kump. Ker je tudi matična organizacija v Osijeku dvignila roke, je stekel postopek za redno likvidacijo.

Mladinski klub na Vidovdanski?

Pristojni so uslišali prošnjo KS Tabor, naj bi prostore na Vidovdanski namenili mladinskemu klubu. Iz korespondence med KS in občino se da razbrati, da so klub prvotno mislili odpreti na Njegoševi 15; tam bo zdaj skladišče Sanolabora.

Nič snack bara

Načrt podjetja SAR, da bi v sedanji prodajalni vozovnic za spalnice poslej imel snack bar, je padel v vodo. Pristojni občinski svet spremembe namembnosti lokala na Titovi 38 ni odobril.



Protestno zborovanje ljubljanske mladine proti izraelski agresiji se je začelo v Študentskem naselju, odkoder je naša slika, nato pa se je nadaljevalo s protestnim pohodom po ljubljanskih ulicah.

POSVET MLADIH O BODOČEM DELOVANJU

Dileme, pa tudi sadovi

Občinska konferenca ZMS Ljubljana-Center je pred nedavnim organizirala posvet predsednikov mladinskih aktivov v Portorožu, kjer so obravnavali novo organiziranost ZM in se dogovarjali o nadaljnjem delu v tej organizaciji.

Predsedniki aktivov naše občine so se te dni zbrali v Portorožu. Zbor, ki ga je organizirala OK ZMS Ljubljana-Center, smo imenovali posvet, ker je bilo to prvič, da nismo delovali v seminarski obliki, kjer je udeleženec samo pasivni poslušalec. Marveč smo delovni program zastavili tako, da so udeleženci preko diskusij aktivno in tvorno sodelovali pri oblikovanju dogovorov o našem bodočem delu.

Na posvetu so sodelovali tudi predstavniki republiške konference ZMS, njen sekretar Zdenko Mali in sekretar komisije za DEO Ivan Nerač ter predstavniki MK ZMS in ostalih občinskih konferenc ZMS v Ljubljani.

Nezainteresiranost je bila beseda, ki smo jo med pogovori najpogosteje zasledili. Ko smo ocenjevali preteklo delovanje naše organizacije, smo ugotovili, da so si vodstva mladinskih aktivov v mnogih primerih sicer prizadevala in skušala izpeljati zadane si naloge, vendar članstva teh aktivov niso uspela razgibati in jih pritegniti k delu. Tako je bilo v teh primerih delovanje omejeno na ozek krog najbolj prizadevnih članov. Ker pa po tako maloštevilni udeležbi mladih ni prišlo do pričakovanih rezultatov, smo neuspehe pripisovali tako imenovani nezainteresiranosti mladih za družbenopolitično delovanje.

Taka, lahko rečem, pavšalna ocena, pa je bila voda na mlin silam, ki dušijo progresivno delovanje na družbenopolitičnem področju ne samo mladinske organizacije, temveč tudi delovanje ostalih DPO.

Ugotovili smo, da je v delovnih organizacijah, v katera so načela nove ustave najmanj prodrla, tudi delovanje naše organizacije, to je zveze mladine, najslabše. Res je, da se je število mladinskih aktivov v zadnjem obdobju močno povečalo, vendar je ta napredek pre pogosto le kvantitativen in vse premalo kvalitativen. Novi odnos ne morejo biti vzpostavljeni samo s formalnim ustanavljanjem aktivov po TOZD. V nekaterih delovnih organizaci-

jah pa so delo zastavili samo v tem smislu.

Kaj to praktično pomeni? Po TOZD smo ustanavljali mladinske aktivne, največkrat na pobudo ostalih DPO. Izbrali smo vodstva, si začrtali program, ko smo ga pa hoteli izvajati, smo našli tako imenovano nezainteresiranost. Ponekod so izdelali ankete, da bi ugotovili interese mladih in na podlagi tako zbranih podatkov priredili programe. Vendar vidnega uspeha ni bilo.

Pazljivemu poslušalju ni ušel pomislek, da nekaterih stvari pač preko naše organizacije ni moč spremeniti in čutiti je bilo nekakšen občutek nemoči. Iz tega sledi, da se očitno večina pomembne politične in ekonomske politike še vedno kreira v precej zaprtih in nam težko dostopnih krogih v delovnih organizacijah. Res je, da so mladi sicer vabljeni na vse sestanke samoupravnih organov in DPO, vendar brez pomembnega vpliva na končno odločitev. Seveda to ne more biti neka splošna trditev, vendar pa takih primerov ni malo. Lahkomiselno bi pa trdili, da so za tako stanje krivi vsi razen zveze mladine same, saj premnogokrat zaradi premalo poglobljenega poznavanja obravnavane tematike nismo niti sposobni enakovredno sodelovati.

Zaradi takega stanja je bilo čutiti potrebo, da se zveza mladine na novo organizira. O tem je gov. Zdenko Mali, sekretar RK ZMS, podal naslednje uvodne besede:

V naših razmišljanjih smo predvsem izvajali iz revolucionarne odločnosti in prepričanosti, da je predvsem od polne in ustvarjalne zavzetosti ter odgovornosti mladine same, njene organiziranosti in delovne vključenosti v vseh oblikah družbenega odločanja, odvisen njen družbeni položaj in perspektiva.

V samem predlogu smo upoštevali dva temeljna smotra:

- da v bodoči organiziranosti zajemamo interese vseh slojev in vseh delov mladine,

- da mora družbenopolitično organiziranje in aktivnost mladine v organizacijah temeljiti na jasnih idejnopolitičnih izhodiščih, to je na usmeritvi programa in politike ZKJ.

Pri tej usmeritvi smo izhajali iz spoznanja heterogenosti interesov mladih ljudi, njihove družbene diferenciacije ter iz tega, da ZM mora združevati vso napredno, socialistično usmerjeno mladino ter se hkrati boriti za socialistično usmeritev slehernega mladega člove-

ka.

V tem smislu nam je bilo tudi izhodišče, da v celotnem družbenopolitičnem organiziranju, aktivnosti in povezovanju mladine zagotovimo odločujočo vlogo in vpliv delavske mladine. To je potrebno zato, da bo mladina kot celota skupaj s progresivnimi socialističnimi silami aktiven revolucionarni faktor v razvoju naše družbe. Zaradi tega je dan tudi velik pomen temu, da se vsi deli mladine, tako delavske, kmečke, mladina v izobraževanju, KS, specializiranih organizacijah ter društvih in v JLA povezujejo v svojih akcijah na osnovi enotne in jasne izrečene idejnopolitične platforme, ki jo postavlja programska usmeritev ZKJ.

Tako smo na osnovi teh načel prišli do tega, naj bi se mladina na nivoju občine organizirala v konferencah, in sicer:

- konferenci mladih delavcev,
- konferenci mladih v izobraževanju,
- konferenci mladih v kmetijstvu
- konferenci mladih iz krajevnih skupnosti
- konferenci mladih iz specializiranih organizacij in društev ter JLA.

Konference sestavljajo delegati iz posameznih konkretnih osnovnih okolij.

Na nivoju občine pa naj bi se potem formirali tudi skupno predsedstvo mladine (socialistične zveze mladine), ki naj bi koordiniralo ter usmerjalo dejavnost vseh teh konferenc ter zagotavljalo, da je aktivnost mladih iz različnih področij vključena v enoten program, ki temelji na osnovah samoupravnih socialističnih usmeritev in na programu ZKJ.

Pomembno pri tem modelu je, da se tako na nivoju občine konfrontirajo različni interesi, se usklajujejo, kar potem prinaša skupna prizadevanja pri razreševanju določenih vprašanj.

Tudi na nivoju republike predvidevamo podobno organiziranost mladine, menim pa, da bi taka ali podobna organiziranost morala biti tudi na nivoju federacije.

V razpravi, ki je sledila tem uvodnim besedam, so udeleženci opisovali probleme, ki jih imajo pri delu v svojih mladinskih aktivih in jih poskušali skupno razreševati. Tak način delovanja se je izkazal kot zelo pozitiven, saj so mnogi udeleženci tako našli rešitve, ki jih sami niso znali najti.

MISO JAVORNIK